

‘Ik weet hoe groot de verleiding is’

Dertig jaar na het beruchte Egmontpact lopen de erfgenamen van wijlen de Volksunie het risico in dezelfde val te trappen. ‘Ik maak me grote zorgen’, zegt Vlaams-nationalist Paul Doevenspeck.

HUGO SCHILTZ

DOOR ANN PEUTEMAN

Ten tijde van de Egmontonderhandelingen trof ik Hugo Schiltz, die toen de Volksunie leidde, haast elke ochtend op ons advocatenkantoor in Antwerpen. Dan vertelde hij me over de onderhandelingen, over zijn angsten, over de successen die in zijn ogen werden geboekt. Paul Doevenspeck, zelf een vooraanstaand Vlaams-nationalist, werkte jarenlang met Schiltz samen in hun advocatenkantoor Schiltz Doevenspeck & Partners. ‘Zo had ik een bevoorrechte inkijk in historische momenten’, zegt hij. ‘Het was ook op kantoor dat Schiltz op een dag binnenwandelde met de woorden: “Paul, dat Egmontpact is een goed akkoord.” En ik geloofde hem, en ben het pact in tientallen parochiezaaltjes over heel Vlaanderen gaan verdedigen. Achteraf is het toch nog gekelderd — niet door de Volksunie of de Franstaligen, hè, door de christendemocraten. Weet u, ik denk niet dat ik vandaag nog een dergelijk pact zou verdedigen.’

Herhaalt de geschiedenis zich dezer dagen op Hertoginnedal?

PAUL DOEVENSPECK: Het grote verschil met dertig jaar geleden is dat er tegenwoordig drie Vlaams-nationalistische partijen meespelen: de N-VA, het Vlaams Belang en de Lijst Dedecker. Samen waren die bij de federale verkiezingen goed voor meer dan 30 procent van de stemmen, en dat is veel meer dan de Volksunie anno 1977 wist binnen te halen. Bovendien was een grondige staats-hervorming ook voor de centumpartij CD&V een belangrijk campagnepunt in de aanloop naar de federale verkiezingen van juni. Met andere woorden: vandaag stemmen veel meer Vlamingen Vlaams-nationalistisch.

Er mogen dan meer Vlaams-nationalistische partijen zijn, het aantal Vlaams-nationalistische verenigingen is in de loop der jaren sterk geslonken.

DOEVENSPECK: Dat komt onder meer doordat er al jaren een leegloop aan de gang is in de richting van de politieke partijen. Aan de ene kant is dat natuurlijk positief omdat de Vlaamse stem in het parlement daardoor wordt versterkt. Maar aan de andere kant verzwakt het de kracht van de Vlaamse beweging als pressiegroep. In 1977 kon die nog ontzettend veel mensen mobiliseren om deel te nemen aan de betogingen tegen het Egmontpact. Vandaag zouden verenigingen als het Algemeen Nederlands Zangverbond (ANZ) en de Vlaamse Volksbeweging (VVB) daar niet meer in slagen.

Is de positie van de Vlaamsgezinde partijen van vandaag vergelijkbaar met die van de Volksunie in 1977?

DOEVENSPECK: Het Egmontpact is er gekomen doordat de verkiezingsresultaten van de Volksunie in 1977 voor het eerst in haar bestaan waren gestagneerd. Schiltz vreesde dat de partij over haar hoogtepunt heen raakte, en wilde het tij doen keren door deel te nemen aan de macht. Zijn uitgangspunt was: ik moet de politieke macht die de Volksunie nu heeft gebruiken. In zekere zin kun je dat vergelijken met de huidige positie van het Vlaams Belang, dat nu ook stagneert. Ook het VB zou nu de fout kunnen maken om het roer om te gooien en softere programma's op te stellen en andere mensen aan te trekken.

Werd dertig jaar geleden ook al een dovemansgesprek gevoerd tussen Vlamingen en Franstaligen?

DOEVENSPECK: Het hielp natuurlijk wel dat Hugo Schiltz een vertrouwensrelatie had opgebouwd met PS-boegbeeld André Cools. Cools was brutaal maar eerlijk: een woord was een woord. Schiltz wist dat alle Franstaligen zouden volgen als hij afspraken kon maken met Cools. Daarnaast had hij ook uitstekende contacten met Gérard Deprez (toen PSC). ‘Met de Franstaligen van toen kon je nog akkoorden afsluiten’, zei Schiltz een paar jaar geleden nog in het VTM-programma *Polspoel & Desmet*. En daardoor is het Egmontpact er kunnen komen.

Tot grote consternatie van de Vlaamse achterban.

DOEVENSPECK: Inderdaad. Het gevaar is heel groot dat de onderhandelaars van zo'n Vlaams-nationalistische partij op den duur helemaal door die besprekingen worden opgezogen. Dag na dag zitten ze daar urenlang onder grote druk in een constant gevecht met de Franstaligen. Op den duur beginnen ze zelf te geloven dat de kleinste toegeving van de Franstaligen een grote overwinning is. Met die boodschap komen ze ook naar buiten, en dan schrikken ze dat hun achterban luidkeels protesteert. Dat scenario is voor Vlaanderen verschillende keren nefast geweest. Hugo Schiltz geloofde bijvoorbeeld uit de grond van zijn hart dat het Egmontpact het best mogelijke akkoord was in de gegeven omstandigheden, maar zijn achterban vond het onaantvaardbaar. Hetzelfde risico loopt N-VA-voorzitter Bart De Wever tijdens de huidige onderhandelingen. Nu ken ik hem als een bijzonder intelligente, eerlijke man, maar dat is nog geen garantie. In 1977 heb ik gezien hoe groot de verleiding kan zijn.

Recht van antwoord

Op 11 juli 2007 publiceerde *Knack* een artikel onder de titel *Het koningskoppel kraakt*.

Ik heb bij dit artikel vele bedenkingen, maar gelet op de wettelijke voorschriften voor een recht van antwoord zal ik me hier beperken tot het corrigeren van de talrijke fouten in uw artikel.

Uw blad meent dat het anno 2007 nog relevant is aan te geven aan welke wedstrijden ik ooit deelnam. Ik werd echter niet in 1992 Miss Aardbei, maar wel Aardbeiprinses, en ik was niet in 1994 Miss Vlaanderen.

Uw blad schrijft dat ik hostess zou zijn geweest voor de K.U. Leuven. Dat is alweer fout. Ik was het voor UFSIA, de universiteit van Antwerpen.

Mijn moeder kent professor Verbeeck niet en het lijkt me trouwens bijzonder eigenaardig dat ouders op de K.U. Leuven betrokken zouden worden bij de keuze van een eindverhandeling. De procedure daaromtrent speelt zich af tussen promotor en student.

Wanneer professor Verbeeck verklaart dat hij ‘bedreigd zou zijn met juridische stappen’ is het bijzonder eigenaardig dat hij daar jaren geleden geen klacht tegen indiende. U suggereert hier bovendien dat ik afgestudeerd zou zijn op basis van bedreiging, wat compleet foutief is.

Op het foutieve verslag over mijn huwelijksfeest, ondertussen negen jaar geleden, wil ik niet eens reageren; ik druk wel mijn ongenoegen uit over het feit dat zonder enige noodzaak publiek geschreven wordt over een gebeuren dat strikt tot de privésfeer behoort.

De aangeklaagde ‘fraude’ in mijn cv verbaast me ten zeerste, aangezien mijn cv hier afgedrukt naast me ligt en als promotiejaar gewoon 1995 vermeldt. Ook die aantijging is dus fout.

U beweert dat ik een ‘bolwassing’ zou hebben gegeven aan Frank Vanhecke tijdens het fractieweekend in London wegens een ‘internationale vriendin’. Ook dit is alweer een fout: er is nooit een dergelijke ‘bolwassing’ geweest, en al evenmin was er enige ‘internationale vriendin’.

Uw redacteurs schrijven foutief dat ik verklaard zou hebben: ‘Ik heb over mijn overstap naar het Blok minder lang moeten nadenken dan over mijn huwelijk’. Ik heb een dergelijke verklaring nooit afgelegd. Wel heb ik een interview gehad in

2004 met *Het Nieuwsblad*, dat gepubliceerd werd onder de titel ‘Overstap naar het Blok was ingrijpender dan mijn huwelijk’. Dat zijn uiteraard twee heel verschillende dingen.

De kern van het *Knack*-artikel is natuurlijk, zoals ook blijkt uit de titel op de voorpagina, dat Frank Vanhecke en ik een ‘koningskoppel’ zouden vormen en dat ik daarbij in onmin zou leven met Filip Dewinter. Bijzonder kwalijk is dat deze onjuiste bewering gestaafd wordt met twee in dat verband zware fouten. Uw redacteurs beweren ten eerste volkomen foutief dat ik fundraisings zou organiseren waarop Vanhecke en niet Dewinter aanwezig zouden zijn. Dat is bijzonder kras, want het tegendeel is waar: er heeft nooit een sponsordiner bij mij thuis plaatsgehouden voor Frank Vanhecke. Er heeft er integendeel wel één in april 2006 voor Filip Dewinter plaatsgevonden. Opnieuw om het foute verhaal van het ‘koningskoppel’ te staven schrijven uw redacteurs bovendien ook nog dat ik me ziek zou hebben gemeld in Brussel, de dag dat ik door Paul Goossens en de Vlaamse CD&V-Europarlementsleden opgemerkt werd in een gezelschap. Paul Goossens was destijds zo correct om het ganse gezelschap te vermelden: Frank Vanhecke, Philip Claeys, Koen Dillen, Marie-Rose Morel. Uw redacteurs gaan over tot het schrappen van twee van deze vier namen, en vermelden enkel de aanwezigheid van de voorzitter. Ik kan alleen mijn ongenoegen uiten over het weglaten van twee aanwezigen zeker ook een fout. De bewering dat ik me die dag in Brussel ziek gemeld zou hebben is alweer onjuist. Een simpele ‘search’ op de site van het Vlaams Parlement toont aan dat ik die ganse dag, tot het einde van de stemmingen en de plenaire zitting, aanwezig was in het halfrond.

Ik stel vast dat *Knack* in een artikel over mijzelf erin slaagde minstens tien en eigenlijk meer flagrante fouten te maken. Ik betreurd dat de lezers op die manier geconfronteerd worden met een hele reeks manifest verkeerde ‘feiten’ over mijn persoon, waardoor zij uiteraard een volledig verkeerd beeld krijgen van wie ik ben en waar ik politiek voor sta, en ik hoop dat *Knack* voortaan dergelijke fouten zal vermijden.

Marie-Rose Morel

REACTIE VAN DIRK DRAULANS

Enkele bemerkings bij bovenstaande lijst met ‘flagrante fouten’ van mevrouw Morel:

1. *Dat Morel de dag van haar bezoek aan Straatsburg in het Vlaams Parlement actief was, is naast de kwestie. Ze werd de volgende dag ziek gemeld om niet deel te hoeven nemen aan een tsunami-actie van de fractie in het Vlaams Parlement van haar partij. Dat er twee leden van de clan-Vanhecke mee in Straatsburg aan de toog hingen, is in dit kader irrelevant.*

2. *De fundraising waarvan sprake ging niet over een diner bij Morel thuis, wel over een diner in het Antwerpse, zoals wij schreven.*

3. *Dat Morel zich de bolwassing aan Vanhecke in een Londens hotel niet herinnert, is vreemd want haar partijgenoten die toen in de lobby zaten, konden ze nog levendig beschrijven, met véél details.*

4. *Wie twijfelt aan fouten in haar cv, kan nog altijd terecht op de site van het Vlaams Parlement, waar als afstudeerjaar 1994 staat vermeld (in plaats van 1995).*

5. *Morels versie van de feiten rond haar eindverhandeling staat lijnrecht tegenover die van haar promotor en een toenmalige assistent.*

6. *Wij geven toe dat we fout zaten door van Morel een Miss Aardbei te maken en geen Aardbeiprinses, en door haar titel van Miss Vlaanderen in 1994 te situeren in plaats van in 1993. Maar we hebben niet het gevoel dat dit veel aan de inhoud van het verhaal verandert.*

Morels recht van antwoord doet dus niets af van het beeld dat Knack van haar schetste als een intrigante die zich schaamteloos tegen de voorzitter van haar partij aanschurkt om haar eigen ambities te realiseren, daarbij niet gehinderd door studie of kennis, noch door schroom om nu en dan de waarheid geweld aan te doen, zoals ze ook al deed tijdens haar studie en haar andere politieke avonturen. Nieuwe informatie die wij hebben binnengekregen, bevestigt dat.